

กระบวนการแรงงานและความเครียดของพนักงานเปลในโรงพยาบาลศูนย์

THE LABOR PROCESS AND HOSPITAL PORTERS' STRESS IN A REGIONAL HOSPITAL

ทศน์ นั้วตระกูล 4737500 SHMS/M

ศส.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุพจน์ เด่นดวง, Ph. D., ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์, Ph. D.,
นาถฤดี เด่นดวง, M.A.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะความเครียดของพนักงานเปล ลักษณะกระบวนการแรงงานของพนักงานเปล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงานของพนักงานเปล และกระบวนการแรงงานของพนักงานเปลในโรงพยาบาลศูนย์ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพซึ่งมีทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานเปลที่มีความเครียดโดยวัดจากแบบประเมินความเครียดที่คัดแปลงจากกรมสุขภาพจิตและการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 12 คน โดยมีการคัดเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเครียดของพนักงานเปล แสดงให้เห็นในมิติต่างๆ ดังนี้ มิติทางร่างกายที่เมื่อยล้าและเจ็บปวดจากท่าทางการทำงาน มิติทางจิตใจที่ตึงเครียด มิติพฤติกรรมทางกายที่ก้าวร้าว มิติความรู้สึกลดไหว้ความหมาย มิติความรู้สึกลดเฉยทางสังคม และมิติความรู้สึกลดคุณค่าความเป็นมนุษย์
2. กระบวนการแรงงานของพนักงานเปล เป็นกระบวนการทำงานเริ่มด้วยกิจกรรมที่พนักงานเปลต้องใช้ทักษะและเครื่องมือที่เฉพาะเจาะจงบริการเคลื่อนย้ายรับ-ส่งผู้รับบริการ ซึ่งการบริการของพนักงานเปลต้องทำงานภายใต้กระบวนการทำงานที่ไม่เหมาะสม และถูกควบคุมบริหารจัดการจากการจัด องค์การการทำงานภายใต้โรงพยาบาลในระบบทุนนิยมที่เน้นการลดต้นทุนเพื่อแข่งขันกับโรงพยาบาลเอกชนและการประเมินการเป็นผู้บริหาร โรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขในเชิงปริมาณ
3. กระบวนการแรงงานที่ถูกควบคุมบริหารจัดการจากการจัดองค์การการทำงานภายใต้โรงพยาบาลในระบบทุนนิยมที่มุ่งกำไรทำให้พนักงานเปลเครียด โดยการ ลดต้นทุนไม่ปรับปรุงเครื่องมือในการทำงานรวมทั้งเปลที่ไม่เพียงพอ สภาพพื้นที่ทั้งขรุขระคับแคบและไม่มีทางลาด ไม่มีลิฟท์บางอาคาร จำนวนเตียงของการเงินผู้ป่วยจำนวนเพิ่มขึ้น งานต้องเร่งรีบตลอดเวลา ท่าทางการทำงานที่ผิดธรรมชาติต้องทำงานอย่างซ้ำซาก การจ่ายค่าตอบแทนไม่เหมาะสม การทำงานที่ยาวนานเกินไป การทำงานเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากงานบริการเคลื่อนย้ายเสี่ยงต่อการผิดพลาดและถูกร้องเรียน ถูกแพทย์ พยาบาล ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยตำหนิตลอดเวลา

คำสำคัญ: พนักงานเปล / ความเครียด / ทุนนิยม / โรงพยาบาล

THE LABOR PROCESS AND HOSPITAL PORTERS' STRESS IN A REGIONAL HOSPITAL**TASSANEE CHUATRAKUL 4737500 SHMS/M****M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPHOT DENDUANG, Ph.D., TAVIVAT PUNTARIGVIVAT, Ph.D., NARTRUDEE DENDUANG, M.A.****ABSTRACT**

The purposes of this study were to define the characteristics of hospital porters' stress, as well as understand the different aspects of the labor process and the relationship between the porters' stress and the labor process. Twelve representative porters were given in-depth interviews and also underwent participant observation. Furthermore, a modified evaluation form from the Department of Mental Health was used to assess these cases.

First of all, porters' stress could be measured by the following characteristics: physical fatigue and aches from their actions, mental stress, aggressive behavior, feelings of human alienation, mental illness and dehumanization.

Second, the labor process of the porters began with their reflection on how to manage their skills and use specific equipment to move patients. In this process, they had to work under unfit working conditions and were controlled by hospital management emphasizing minimized costs to compete with other private hospitals. This emphasis enables the hospital owners to profit more, with little extra profit for the porters.

Finally, the labor process, controlled by the capitalist hospitals focused on profit, and led to an increase in stress for the porters. There were a number of causes to this. First of all, there were no improvements made to the necessary equipment and to the infrastructure. For example, hospital stretchers were in disrepair and there were rough and narrow paths or paths with no slope and no elevators in some buildings.

These conditions led to an increase in the time it took to move patients, work beside patients, unfair rewards. As well, porters were often blamed by doctors, nurses, patients and patients' relatives if there were delays etc.

KEY WORDS : HOSPITAL PORTERS / STRESS / CAPITALISM / HOSPITALS**186 pp.**